

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 15-11-2024
Αρ. πρωτ.: 355754

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 395/22-10-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Εμμ. Χνάρης**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στο ερώτημα 1: Η ενεργοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027, το οποίο υλοποιείται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1139 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) και το οποίο εγκρίθηκε από την Ε. Επιτροπή στις 30.11.2022, γίνεται σταδιακά και με βάση τον χρονοπρογραμματισμό που ανακοινώνεται τρεις φορές ανά έτος.

Η δράση που αφορά στον εκσυγχρονισμό των αλιευτικών σκαφών στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 1.1 (Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων) του ΠΑΛΥΘ, προβλέπεται να ενεργοποιηθεί το α' τρίμηνο του 2025.

Στον ειδικό στόχο 1.3 (Πρώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων), προβλέπεται η εφαρμογή προγραμμάτων οριστικής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και η εφαρμογή προγραμμάτων προσωρινής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος συνδέεται με δράσεις παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων λόγω κρίσιμων καταστάσεων και καταστάσεων που επιβάλλουν λόγοι ανωτέρας βίας, καθώς επίσης και για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ αλιευτικής ικανότητας και διαθέσιμων αλιευτικών δυνατοτήτων, συμβάλλοντας έτσι στους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, στην εφαρμογή του κανονισμού για τη Μεσόγειο και στην επίτευξη της Μέγιστης Βιώσιμης Απόδοσης, καθώς και στους στόχους της Στρατηγικής GFCM 2030.

Η εφαρμογή των προγραμμάτων οριστικής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων προβλέπεται μόνον όταν συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις και θα εφαρμοστούν κατά προτεραιότητα σε αλιευτικά σκάφη που στοχεύουν είδη, για τα οποία ο δείκτης Μέγιστης Βιώσιμης Απόδοσης δεν είναι εντός προβλεπόμενων ορίων, όπως προκύπτει από τις εκθέσεις του στόλου που υποβάλλονται σε ετήσια βάση από τη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στην Ε. Επιτροπή και κατόπιν σχετικής εισήγησης από τη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ. Η οριστική παύση θα αποτελεί, σύμφωνα με το ΠΑΛΥΘ, συμπληρωματικό μέτρο της προσωρινής παύσης με στόχο την επίτευξη ισορροπίας.

Στον ειδικό στόχο 1.6 (Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων) του ΠΑΛΥΘ, προβλέπεται δράση για την κάλυψη ζημιών/καταστροφών που προκαλούν τα προστατευόμενα είδη στους αλιείς (αλιευτικά εργαλεία-αλιεύματα).

Η ενεργοποίηση της ανωτέρω δράσης με την έκδοση Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων προγραμματίζεται για τον Νοέμβριο του 2024. Το ύψος της αποζημίωσης θα υπολογίζεται βάσει μεθοδολογίας, σύμφωνα με την οποία η οικονομική ζημία που υφίσταται έκαστο αλιευτικό σκάφος παράκτιας αλιείας από τα θαλάσσια προστατευόμενα είδη, λόγω της καταστροφής αλιευτικών εργαλείων και της απώλειας παραγωγής, αποτελεί συνάρτηση των παρακάτω παραμέτρων:

- του πλήθους των ημερών άσκησης αλιευτικής δραστηριότητας,
- του μέσου μήκους δικτυών που χρησιμοποιήθηκε ανά αλιευτική προσπάθεια,
- της συχνότητας εμφάνισης ζημίας από θαλάσσια προστατευόμενα είδη στα αλιευτικά εργαλεία ανά αλιευτική προσπάθεια,
- της μέσης έκτασης της ζημίας από θαλάσσια προστατευόμενα είδη στα αλιευτικά εργαλεία επί του μήκους των εργαλείων ανά αλιευτική προσπάθεια,
- του μέσου κόστους αγοράς υλικών για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων εργαλείων ανά μέτρο,
- της συχνότητας εμφάνισης ζημίας από θαλάσσια προστατευόμενα είδη στο αλίευμα ανά αλιευτική προσπάθεια, καθώς και
- του μέσου κόστους ζημίας από θαλάσσια προστατευόμενα είδη στο αλίευμα ανά αλιευτική προσπάθεια ανά μέτρο αλιευτικού εργαλείου.

Όσον αφορά στο ερώτημα 2: Σύμφωνα με την πρόσφατα υπογραφείσα υπ' αριθ. 2004/11.11.2024 ΥΑ (προς δημοσίευση σε ΦΕΚ), σε ό,τι αφορά στις ημέρες εργασίας των αλιευτικών σκαφών και στον καθορισμό του ύψους της οικονομικής αποζημίωσης, αυτή υπολογίζεται για μεν τα σκάφη που φέρουν Συσκευή Εντοπισμού Σκάφους (VMS), μέσω του ελέγχου των στοιχείων που διαβιβάζονται από τα δεδομένα του Συστήματος Παρακολούθησης Σκαφών (ΣΠΣ) της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για δε τα υπόλοιπα σκάφη που δεν φέρουν την ανωτέρω συσκευή, η αποζημίωση χορηγείται με ποσό κατ' αποκοπή.

Τόσο το ποσό ανά ημέρα εργασίας όσο και τα κατ' αποκοπή ποσά προκύπτουν από τη μεθοδολογία υπολογισμού της αποζημίωσης, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής επιλογών απλουστευμένου κόστους και συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η εν λόγω μεθοδολογία βασίζεται σε στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων του αλιευτικού στόλου που έχουν υποβληθεί στην ΕΕ έως σήμερα από τη χώρα μας, καθώς και σε στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών δεδομένων, όπως αυτές υποβάλλονται από τη χώρα στο πλαίσιο εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας. Επίσης, αξιοποιεί και στοιχεία/αποτελέσματα σχετικού προγράμματος με τίτλο «Αντιμετωπίζοντας την αλληλεπίδραση μεταξύ μικρής παράκτιας αλιείας και θαλάσσιας μεγαπανίδας στην Ελλάδα» που εκπονήθηκε από το Εργαστήριο Ιχθυολογίας του Τμήματος Βιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) και το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) και υλοποιήθηκε υπό τον συντονισμό του WWF Ελλάς και με τη συμβολή και άλλων εξειδικευμένων φορέων με συνολική διάρκεια 2 έτη (Ιούλιος 2020-Ιούλιος 2022). Σκοπός αυτού του Προγράμματος ήταν η επιστημονική αποτίμηση του μεγέθους και των επιπτώσεων της αλληλεπίδρασης μεταξύ της μικρής παράκτιας αλιείας και της θαλάσσιας μεγαπανίδας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι παραπλήσιες μεθοδολογίες έχουν εφαρμοστεί και στις περιπτώσεις χορήγησης αποζημιώσεων από το ΕΠΑΛΘ 2014-2020, λόγω των συνεπειών της πανδημίας του Κορωνοϊού, καθώς και λόγω του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, για τις οποίες έγιναν ενδελεχείς έλεγχοι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και τα Εθνικά ελεγκτικά όργανα χωρίς να υπάρξει κανένα εύρημα ή/και σύσταση στις τελικές εκθέσεις τους.

Όσον αφορά στο ερώτημα 3: Για τον ορισμό των Προστατευόμενων περιοχών αρμόδιες είναι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ εφαρμόζει τεχνικά μέτρα περιορισμού της αλιείας, όταν συντρέχουν λόγοι προστασίας ιχθυοαποθεμάτων. Ειδικά για τα συρόμενα αλιευτικά εργαλεία (δίχτυα τράτας, δράγες, γρι-γρι κ.λπ.), προβλέπεται απαγόρευση της χρήσης τους για την προστασία ενδιαιτημάτων και, συγκεκριμένα, πάνω από βυθούς με θαλάσσια βλάστηση από, ιδίως, *Posidonia oceanica* (πωσειδωνία) ή άλλα θαλάσσια φανερόγαμα [Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, άρθρο 4].

Όσον αφορά στο ερώτημα 4: Για την ερασιτεχνική αλιεία, ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2023/2842, ο οποίος τροποποίησε τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1224/2009, επί της ουσίας υποχρεώνει τα κράτη μέλη σε τήρηση μητρώου και βάσης δεδομένων καταγραφής δεδομένων ερασιτεχνικής αλιείας. Η υποχρέωση αυτή ισχύει από 1^η Ιανουαρίου του 2025. Σε εθνικό επίπεδο, έχει ήδη υλοποιηθεί η ψηφιακή εφαρμογή για τους ερασιτέχνες αλιείς, μέσω του έργου επέκταση και αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης Αλιείας-ΟΣΠΑ. Τη δεδομένη χρονική συγκυρία η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ προετοιμάζει πρόταση νομοθετικής ρύθμισης, η οποία θα υποβληθεί άμεσα, ώστε να ενσωματωθεί στο υπό διαμόρφωση ερασιτεχνικό νομοσχέδιο του ΥΠΑΑΤ.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 395/22-10-2024 με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Εμμ. Χνάρη